

Izlazi kvartalno
Godina VIII • Broj 22
Leto 2016

BUDILNIK

List Gerontološkog centra „Novi Sad“
Besplatan primerak

SADRŽAJ

IN MEMORIAM.....	3
AKTUELNOSTI.....	4
Gerontoški centar „Novi Sad“ dobio licencu.....	4
Otvaranje Kluba za stara i odrasla lica „Nikola Tesla“.....	4
Radni instruktori na stručnom skupu u Beogradu.....	4
Najlepša uskršnja dekoracija u Molu.....	5
Poetski matine - gostovanja pesnikinje Ljubice Vukov Mihajlo.....	5
Klub „I vojvođanska brigada“ prvi na republičkom takmičenju u šahu.....	6
Muzičko-poetski program u Domu Liman.....	6
Šimo Ešić i Mladen Nikšić u Domu Novo naselje.....	7
Dve nagrade stigle u Gerontoški centar „Novi Sad“.....	7
Izbor najlepše terase u Domu na Novom naselju.....	8
Proslavljeni rođendani u Domu Liman.....	8
Druženje studenata sa korsinicima Doma Liman.....	9
Proslavljeni rođendani na Novom naselju.....	9
Proslavljeni rođendani u Futogu.....	10
Poetski matine posvećen Marceli Banić.....	10
Koncert na Novom naselju.....	11
Koncert u Futogu.....	11
Poseta tima NPM Domu Novo naselje.....	12
Obilazak starog jezgra grada.....	12
NAŠEZDRAVLJE.....	15
Vrednost limuna.....	15
KORISNIČKIKUTAK.....	16
Sveprisutnost.....	16
Predvečerje života mog.....	17
Sećanja.....	18
LIKOVNAAZBUKA.....	19
Anri De Tuluz Lotrek; Kamij Pisaro; Anri Russo (Carinik).....	19
DRUGI PIŠU.....	20
Bračni par iz Kanade ostavio Institutu za majku i dete 750.000 evra.....	20
Prestižna nagrada mladom Beograđaninu, Filipu Boškoviću	22
RECEPTI NAŠIH BAKA.....	23
Kovrljan; slatki rolat sa koprivom.....	23

„Budilnik“, interno glasilo Gerontoškog centra „Novi Sad“

Izdavač: Gerontoški centar „Novi Sad“, Fruškogorska 32, 21000 Novi Sad

Telefoni: +381 21 450 266; +381 21 6 350 542; Faks: +381 21 6 350 782;

web site: www.gerontns.rs; e-mail: gerontns@neobee.net

Za izdavača: direktor Gerontoškog centra „Novi Sad“ dr Dragan Milošević

Urednik: Milena Letić-Joveš, organizator kulturnih aktivnosti

Saradnici u ovom broju: Maja Babić, pomoćnik direktora

Internet prezentacija: Nemanja Đurić

Grafička priprema: Danijel Pap

Štampa: Maxima graf, Petrovaradin, maximagraf@gmail.com

Tiraž: 500 primeraka

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

613.98 (497.113 Нови Сад)

BUDILNIK : Interno glasilo Gerontoškog centra „Novi Sad“ / urednik Milena Letić-Joveš. - God 3 Br. 8 (2009.). - Gerontoški centar „Novi Sad“, 2009.- Ilustr.; 30 cm

Tromesečno
ISSN 2217-5490
COBISS.SR-ID 263658247

IN MEMORIAM

(Umesto reči urednika)

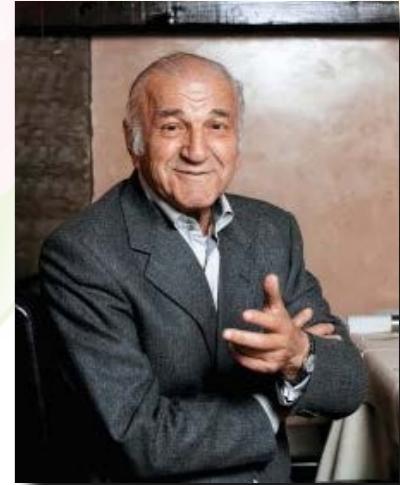
Ime i prezime: **Velimir Bata Živojinović**

Rođen: 05. 06. 1933.

Porodica: supruga Julijana - Lula, kćerka Jelena (unuci Julijana, Jelisaveta, Obrad), sin Miljko (unuci Dina, Velimir, Milena)

Zanimanje: glumac

Karijera: 347 uloga na filmu i televiziji.

Da je živ, mogli bismo da sedimo u njegovoj omiljenoj kafani i pričamo o 1991. i Bosni u kojoj je izrastao kao legendarni Valter, o njegovom političkom angažmanu: te godine postao je aktivista SPS, a 2002. kao kandidat za predsednika, osvojio je 120 000 glasova. Skockan, u odelu, s mobilnim telefonom koji non-stop zvoni melodijom „Das ist Valter“, sa osmehom na licu, uz bezbroj šala, prisećao bi se najomiljenijih uloga, pričao o unucima, deci i Kinezima, koji su mu spremili veliku počast. Tako nešto nije moguće, zato činim ono što jeste: podsećam na Batine reči, izgovorene u vreme bolesti: „Ja sam bio Lulin omiljeni film, a neostvarena želja mi je bila da se venčamo u crkvi... I gore ću živeti rajske! Samo ću vas gledati šta radite, jer ja nikada neću umreti...“

Zaista: ova stranica svedoči, upravo o tome. Živ je, kao što je živ i njegov, jedanaest godina mlađi kolega, Dragan Nikolić koji mnogo godina nije slavio svoj rođendan, 20. avgust. Naime, na taj dan umro je stariji brat koji je bio uzor u svemu. Zbog toga više nikada nije slavio svoj rođendan. Na ulazu br. 3, u zgradu u kojoj je stanovaо (na Kalenić pijaci) sa suprugom Milenom, osvanula je tabla sa njegovom slikom i pesmom koja mu je posvećena, a koju je napisao književnik Dušan Stojanović.

IMA TE

Dragoslavu Gagi Nikoliću

Nevešto ušivam poslednju ranu,
Drobe se nestaju zvuci i boje,
Kroz jutro što mi treperi na dlanu,
Vidim ko senku trag duše tvoje.
Niz mokre ulice polaziš,
Trola poslednji krug opisuje,
Dok nebesku kapiju prolaziš,
Nad gradom anđeo ime ti ispisuje.
Ima te u svakom dašku vetra
Ima te u svakoj kapi kiše
Gore od Krsta do Talije,
Svakim te korakom ima sve više.
Čujem šapućeš: „Nemoj brinuti,
Kad tad svi će tu granicu preći,
Nemoj sad s lica osmeh skinuti,
Sve što sam prećutao, nikom nemoj reći.“

AKTUELNOSTI

Gerontološki centar „Novi Sad“ dobio licencu

U petak, osmog aprila, ministar Aleksandar Vulin, posetio je našu Ustanovu i direktoru, Dragunu Miloševiću, uručio sertifikat za obavljanje delatnosti pružanja usluga penzionerima koji su odlučili da život nastave u Domovima Gerontološkog centra „Novi Sad“. Ministar Vulin je izjavio kako, na teritoriji Srbije, starijoj populaciji usluge pruža 215 domova za penzionere, od čega je 40 u vlasništvu države, a ostali su u privatnom vlasništvu. „Centar „Novi Sad“, jedan je od pet državnih domova koji su dobili licencu, koja se dobija teško, posle ozbiljnog rada i velikih ulaganja i dobijaju je, zaista, samo oni koji najkvalitetnije mogu da se bave tom delatnošću“, rekao je A. Vulin. Naglasio je kako je primarni cilj Ministarstva rada i socijalne politike da se u potpunosti izjednači kvalitet usluga u svim domovima, na celoj teritoriji Srbije, da se izjednači kvalitet u državnim i privatnim domovima. Direktor Ustanove, dr Dragan Miošević, zahvalio se ministru Vulinu prigodnim rečima i izjavio da je dobijeni sertifikat kruna napornog rada.

Otvaranje Kluba za stara i odrasla lica „Nikola Tesla“

Petnaestog aprila otvoren je sedamnaesti klub Gerontološkog centra „Novi Sad“, pod nazivom „Nikola Tesla“, na Novom Naselju, Bulevar Slobodana Jovanovića 29. Otvaranju je prisustvovao i gradonačelnik Miloš Vučević.

Radni instruktori na stručnom skupu u Beogradu

Istog dana radni instruktori Gerontološkog centra „Novi Sad“ prisustvovali su stručnom skupu (seminaru) na temu „ULOGA I ZNAČAJ RADNE TERAPIJE U OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE“ koji je održan u Gerontološkom centru „Bežanijska kosa“, u Beogradu.

Gordana Pavlović i Brankica Kresić (Dom Futog) izložile su svoja dugogodišnja radna iskustva interpretacijom stručnog rada: „RADNA TERAPIJA U RADU SA STARIJIM OSOBAMA“.

NAJLEPŠA USKRŠNJA DEKORACIJA U MOLU

Dvadeset i drugog aprila, u Domu za penzionere iz Mola, predstavnici naše Ustanove (Dom Futog) su, na takmičenju za izbor najlepšeg uskršnjeg jajeta, osvojili nagradu za najlepšu uskršnju dekoraciju. Čestitamo!

POETSKI MATINE - GOSTOVANJA PESNIKINJE LJUBICE VUKOV MIHAJLO

Ljubica Vukov-Mihajlo bila je gost matine organizovanog na Novom naselju, dvadeset i prvog aprila. Uz stihove pesnikinje **Marcelle Banić**, korisnice Doma i pesme Ljubice Vukov, koja je Marceli Banić uručila svoju sliku kao poklon, korisnici su proveli ugodne prepodnevne trenutke.

Dvadeset i šestog maja pesnikinja Ljubica Vukov-Mihajlo posetila je i Dom Futog. Pesnički matine na kojem su učestvovali i naši korisnici, govoreći svoje i stihove drugih pesnika, uz muzičku pratnju korisnice, profesora klavira, **Zorke Kurucić**, ulepšao je sunčani dan u Futogu.

KLUB „I VOJVODANSKA BRIGADA“ PRVI NA REPUBLIČKOM TAKMIČENJU U ŠAHU

Dvadeset i sedmog maja, klubovi Gerontoškog centra „Novi Sad“ ponovo su bili domaćini dvadesetog republičkog takmičenja „Srpska liga trećeg doba u šahu“. Takmičenje je održano u Klubu „Novo naselje“, a prijavljeno je bilo jedanaest ekipa gerontoških centara iz cele zemlje. Igralo se po FIDE pravilima za ubrzani šah. Sudija je bio Krasoje Notaroš, FIDE majstor i šahovski trener. Direktor Gerontoškog centra „Novi Sad“, dr Dragan Milošević, pozdravio je učesnike i otvorio takmičenje.

Prvo mesto osvojila je ekipa Kluba „I vojvodanska brigada“ iz Novog Sada. Ekipu pobedničkog kluba sačinjavali su **Marko Erić, Milenko Jovanović, Slobodan Bojković, Tomislav Rakić, Boža Kljajić**. Takođe, najbolji plasman imao je šahista iz pomenutog kluba, **Milenko Jovanović**. Drugo mesto pripalo je ekipi kluba iz Pančeva, a treće Klubu „Novo Naselje“ iz Novog Sada. Nagrade za prva tri mesta naslikale su slikarke, članice Kluba „Proleće“ iz Begeča. Tokom takmičenja bila je organizovana poseta starom jezgru grada za stručne radnike iz gerontoških centara, koje su vodili organizatori aktivnosti u klubovima, **Ružica Vukić Rajić i Stevan Bulić**.

MUZIČKO-POETSKI PROGRAM U DOMU LIMAN

Osmog juna, u Domu Liman, gostovali su pesnik **Šimo Ešić** i Hor KUD-penzionera „Isidor Bajić“. Prigodan muzičko-poetski program obradovao je brojne korisnike koji su aktivno učestvovali u programu, govoreći stihove drugih pesnika. Šimo Ešić, poznati bosanskohercegovački pesnik iz Tuzle, poklonio im je svoje knjige. One se sada nalaze u bibliotečkom fondu naše Ustanove i dostupne su svima koji žele da čitaju. Korisnici Doma zahvalili su se za poklon, izrazivši veliko oduševljenje pesničkom energijom koju je Šimo Ešić uneo u Dom Liman. Nisu skrivali želju za ponovnim druženjem s ovim pesnikom.

ŠIMO EŠIĆ I MLADEN NIKŠIĆ U DOMU NOVO NASELJE

Devetog juna, u prepodnevним časovima, pesnici **Šimo Ešić i Mladen Nikšić**, sa pevačkom grupom „**Sevdah**“, učestvovali su u programu koji su, zajednički, pripremili organizatori Klubova za starije i odrasle osobe i Domova GC „Novi Sad“. U programu je aktivno učešće uzela i korisnica Doma Novo naselje, **Marcela Banić**, prvonagrađena na literarnom konkursu u Rumi. Posle zvaničnog dela programa, korisnici su nastavili druženje sa pesnikom, specijalnim gostom, razmenjujući knjige, kao darove. Svi su izrazili želju za ponovnim susretom.

DVE NAGRADE STIGLE U GERONTOLOŠKI CENTAR „Novi Sad“

Na devetom literarnom konkursu koji organizuje **Gerontoški centar „Srem“ u Rumi**, prvu nagradu je osvojila **korisnica Gerontoškog centra „Novi Sad“ (Dom Novo naselje)**, **gospođa Marcela Banić**, autor pesme „Sećanja“. I druga nagada, na ovom značajnom konkursu, pripala je korisnici naše Ustanove (Dom Futog), **gospodji Jagodi Stanojčić za pesmu „Sveprisutnost“**. Svečano uručenje nagrada desilo sa osmog juna, u Rumi, gde su Marcela i Jagoda, u pratnji radnih terapeuta **Borke Ćetković i Branislave Kresić** primile zaslужene nagrade.

IZBOR NAJLEPŠE TERASE U DOMU NA NOVOM NASELJU

Održan je 17.06.2016. godine u Domu na Novom naselju. To je tradicionalna manifestacija koju su ispratili članovi komisije: **Barać Andelija, Milica Lukić i Nada Perinović**. One su pregledale 35 terasa. Kriterijumi za izbor najlepše terase bili su: RAZNOVRSNOST CVEĆA, DEKORACIJA TERASE, MOTIVACIJA I LJUBAZNOST TAKMIČARA I NJIHOVO ZDRAVSTVENO STANJE. Prvo mesto osvojio je **Bosančić Vujo** - korisnik apartmana, drugo mesto osvojila je **Popović Zorka** - korisnica stacionara, a treće: **Carević Katica**, korisnica apartmana. Kao i svake godine, najvrednija nagrada bila je torta. Njome su počašćeni svi učesnici takmičenja.

PROSLAVLJENI ROĐENDANI U DOMU LIMAN

U Domu Liman zajednička proslava rođendana organizovana je desetog juna. Tog dana, svi korisnici rođeni u aprilu, maju i junu obeležili su rođendan. Čast da ugasi rođendanske svećice pripala je gospodi **Mirjani Vitjuk**, koja je, tom prilikom, pročitala i svoju, **Rođendansku pesmu**:

Svanulo je prolećno jutro
Najavljuje vedar plavetni dan
Ustajem nasmejana i srećna:
Danas proslavljam rođendan!
Čekam... Stižu jedna za drugom
Posete milih, rođenih
Komšija, prijatelja bliskih
Nikad zaboravljenih
Sedmo razdragani, veseli
U vazi tri crvene ruže
Na stolu čestitke, pokloni
Od svih koji misle na mene.
Spustilo se mirno, tiho veče
Ne mogu ostati duže.
Sa mnom ostaje sreća
Uz tri prekrasne, crvene ruže

DRUŽENJE STUDENATA SA KORSINICIMA DOMA LIMAN

Studenti arhitekture i psihologije, zajedno sa svojim nastavnicima (**docentom dr Veljkom Jovanovićem, docentom dr Miljanom Zeković, asistentom mr Višnjom Žugić**) i **predstavnicima Instituta za javno zdravlje Vojvodine (Dragica Jovišević, psiholog)**, a u okviru kampanje za unapređenje mentalnog zdravlja, oživeli su sećanja korisnika Doma Liman. Inspirisani radom u radionicama, koje su ulepšale život starijih, kreirali su druženje i instalaciju koju bismo mogli nazvati „životne mudrost“. Pored lepih ispisanih poruka izloženih na nesvakidašnji način, u toku druženja, pevalo se i igralo. Priređena je i mala zakuska, uz koju su studenti razgovarali sa našim mudrim, zrelim glavama.

PROSLAVLJENI ROĐENDANI NA NOVOM NASELJU

Dvadeset i drugog juna, korisnici Doma na Novom naselju, zajednički su proslavili rođendane korisnika rođenih u aprilu, maju i junu. Rođendansku svećicu ugasila je **Dragica Pribičević**, a gospođa **Nada Dražić** pesmom svoje mladosti razveselila je prisutne.

PROSLAVLJENI ROĐENDANI U FUTOGU

Dvadeset i četvrtog juna ove godine, rođendan su proslavili svi korisnici Doma Futog rođeni u aprilu, maju i junu. U društvu svojih prijatelja i zaposlenih u Ustanovi, uz pesmu i igru, proveli su najlepše letnje popodne u Domu. U ime svih slavljenika, rođendansku svećicu gasila je **Grozdana Milojević**.

POETSKI MATINE POSVEĆEN MARCELI BANIĆ

Dvadeset i devetog juna ove godine, u Domu na Novom naselju, organizovan je matine posvećen poeziji Marcele Banić. Prvonagrađena na desetom literarnom konkursu, u Rumi, čitala je stihove A. Puškina na ruskom jeziku, kao i prevode; govorila svoju poeziju, kao i drugi korisnici okupljeni na matineu u prostoru radne terapije. Lepo prepodne obeleženo je stihovima nagrađene pesnikinje i njenih pesničkih uzora (ruski i drugi svetski pesnici). **Prvonagrađena je pesma „Sećanja“.**

KONCERT NA NOVOM NASELJU

Učesnici Trećeg međunarodnog festivala folklora, održanog u Novom Sadu, bili su gosti i Gerontoškog centra „Novi Sad“. Korisnici Doma na Novom naselju imali su priliku da uživaju u koreografiji i izvedbi folklornih društava iz **Meksika, Rusije i Grčke**. Neobično lep doživljaj, pohvale, razmene poklona - obeležile su prvi juli, u Domu na Novom naselju. Korisnik **Oto Jan**, poklonio je svoje slike gostima iz Rusije, Meksika i Grčke, dok su oni uzvratili prelepom korpom voća. Radost i jednih i drugih zabeležena je fotoapratom radnog instruktora, **Nade Jurić**

KONCERT U FUTOGU

Prvog jula, u Domu Futog, gостovalа су folklorna društva iz **Belorusije i Bugarske, te KUD „Sveti Sava“ iz Kaća**. U ime gostiju brojne korisnike, koji su se oklupili da bi uživali u nesvakidašnjem događaju, pozdravio je Maksim Srđić. Tom prilikom poklonio je prelepу корпу s voćем korisnicima Doma. Radni instruktori, Gordana Pavlović i Brana Kresić, zabeležile su najlepše trenutke koncerta u Futogu:

POSETA TIMA NPM DOMU NOVO NASELJE

Zaposleni u Domu na Novom naselju razgovarali su sa članovima tima NPM-a (Nacionalnog preventivnog mehanizma za prevenciju torture) koji su, 26. jula posetili objekat u kojem boravi 285 korisnika usluga Gerontološkog centra „Novi Sad“. Članovi tima izrazili su želju da razgovaraju sa njima, naglasivši važnost poštivanje privatnosti svih osoba smeštenih u Ustanovi. Tim su činili zamenica pokrajinskog zaštitnika građana (ombudsmana). **Aniko Širkova sa saradnicama Jagodom Vještica i Jelenom Samardžić iz instistucije Zaštitnika građana Republike Srbije, te dr Mira Petrović i Milan Marković iz međunarodne organizacije MDRI.** Zaposleni su istakli, kao najveći problem u funkcijonisanju naše Ustanove, nedovoljan broj zaposlenih. Zabranu zapošljavanja u javnom sektoru onemogućava angažovanje dodatnog osoblja. Članovi tima posebnu pažnju posvetili su sticanju uvida u uslove aktuelnog života korisnika Doma među kojima je značajan broj onih koji zavise od tuže nege i pomoći. Razgovarali su i sa korisnicima, koji su izrazili veliko zadovoljstvo načinom na koji se prema njima postupa, kao i uslovima života u našoj Ustanovi.

OBILAZAK STAROG JEZGRA GRADA

27. maja 2016. godine odžano je XX REPUBLIČKO TAKMIČENJE „SRPSKA LIGA TREĆEG DOBA U ŠAHU“ u Gerontološkom centru „Novi Sad“. Organizacija programa je uključila i posetu starog jezgra grada. U kratkom izlaganju organizatori aktivnosti Ružica Vukić Rajić i Stevan Bulić su stručnim radnicima Gerontoloških centara predstavili najznajčajnije kulturno-istorijske vrednosti grada.

Novi Sad, grad bogat tradicijom, kulturom u kojem uspeva i čuva se sve, a najbolje opšten karakter ljudi. Pozicioniran na Dunavu, sa tvrđavom iz 17. veka, na raskršću najvažnijih saobraćajnica, u blizini Fruške Gore, sa salašima u neposrednoj okolini, atraktivnim starim gradskim jezgrom, prestižnim Novosadskim sajmom, domaćin brojnih svetskih poznatih festivala i manifestacija. Novi Sad se može pohvaliti epitetom multinacionalne, multikulturalne i multikonfesionalne prestonice. Ovde se razlike i različitost shvataju kao prednosti. Takođe, Novi Sad predstavlja grad nauke i umetnosti. Na Novosadskom univerzitetu se nalazi dvanaest fakulteta sa specijalizovanim katedrama za sve oblasti nauke i umetnosti. Osim toga, u gradu su brojni muzeji i galerije, u kojima se stalno smenuju izložbe i postavke. Ovde živi oko 400 hiljada stanovnika i gledano sa ekonomске strane, Novi Sad predstavlja jedan od najperspektivnijih gradova Srbije za budući ekonomski razvoj.

Gradska kuća na Trgu slobode je monumentalno neorenesansno zdanje izgrađeno 1895. godine. Za podizanje Magistrata raspisan je 1855. godine konkurs na kome su mogli da učestvuju svi graditelji Habsburške monarhije. Posao je dobio Đerdž Molnar koji je izgradio zgradu Magistrata, kao impresivnu građevinu sa četiri kupole na sva četiri ugla zgrade i tornjem na čijem vrhu se nalazi balkon. U vreme kada je zgrada nastala na vrhu tornja je postavljeno zvono za uzbunu u slučaju požara. Zvono, koje su Novosađani zvali „Matilda“, pretopljeno je u ratno vreme, ali je sećanje na „Matildu“ i danas živo. Najuočljiviji elementi fasade su alegorijske figure rad novosadskog vajara Julija Anike. Danas je Gradska kuća sedište Gradonačelnika Novog Sada i odgovarajućih službi. U njoj se nalazi i Svečana sala koju je ukrasio slikar Pavle Ružička medaljonima u kojima su predstavljeni simboli poljoprivrednog, zanatskog i trgovačkog staleža.

Spomenik Svetozaru Miletiću, najpopularnijem srpskom političaru u Vojvodini u 19. veku, nalazi se na Trgu slobode. Bronzana statua visoka 5 metara rad je slavnog hrvatskog vajara Ivana Meštrovića, iz 1939. godine. Tokom II svetskog rata spomenik je sklonjen da bi odmah po oslobođenju враћен na mesto na kojem se nalazi i danas. Svetozar Miletić (1826.-1901.) je u istoriji zapamćen kao advokat i gradonačelnik Novog Sada, poslanik ugarskog sabora, predsednik Srpske čitaonice, jedan od osnivača Srpskog narodnog pozorišta, ali i kao osnivač Srpske narodne slobodoumne stranke i pokretač lista Zastava jednog od najuticajnijih kod Srba u Habsburškoj monarhiji. Zbog svog političkog delovanja je više puta hapšen, osuđivan i zatvaran. Umro je u Vršcu 1901. godine.

Rimokatolička crkva „Ime Marijino“, poznata kao katedrala je izgrađena u neogotskom stilu između 1893. i 1895. godine. Sagrađena je na Trgu slobode na mestu starijih crkava od kojih je najstarija izgrađena u prvim decenijama 18. veka. Tokom Bune 1849. godine prvo bitna crkva je bila zapaljena, a po okončanju ratnih sukoba katolička zajednica je otpočela obnovu svog hrama. Krajem 19. veka katolička zajednica Novog Sada je odlučila da sazida novi, reprezentativniji hram koji i danas postoji. Krajem 1891. godine srušena je stara katolička crkva, a nova je počela da se zida po projektu Đerđa Molnara. On je sazidao trobrodnu baziliku sa tornjem visokim 73 metra, što je čini najvišom bogomoljom u gradu. U crkvi se nalaze četiri oltara.

Prozori su ukrašeni vitražima, rađenim u Pešti. Crkva ima orgulje iz 1895. godine. U njoj se danas organizuju prigodni koncerti među koje spada i koncert uglednih orguljaša. Posle požara koji se desio 1904. godine crkva je obnovljena, a krov je ukrašen šestougaonim keramičkim pločicama. Tokom najnovije obnove rađeno je na čišćenju žute fasadne cigle kojom je crkva prekrivena.

Vladičanski dvor Eparhije bačke Srpske pravoslavne crkve se uvek nalazio na raskrsnici Zmaj Jovine i Dunavske ulice, u neposrednoj blizini pravoslavnog, sabornog hrama Sv. Georgija. Zgrada starog Dvora, izgrađena je 1741. godine, a porušena je tokom bombardovanja Novog Sada sa Petrovaradinske tvrđave u Buni 1849. godine. Projekat za novu zgradu uradio je arhitekta Vladimir Nikolić 1899. godine, a gradnja je okončana 1901. godine. Vladičanski dvor je markantna, reprezentativna građevina mešavinom stilova romantizma i secesije, a poseban utisak daje fasadna opeka crvene boje kojom je zgrada oblozena. Na fasadi Dvora se nalazi i grb Eparhije bačke.

Srpska pravoslavna crkva Sv. Georgija je saborni hram i nalazi se tik uz Vladičanski dvor Eparhije bačke. Savremena crkva je jednobradna građevina sa tročlanim oltarom i visokim novobaroknim zvonikom. Prvi hram na ovom mestu izgradjen je u XVIII veku. Kao i veći deo građevina u Novom Sadu crkva je stradala u bombardovanju sa Petrovaradinske tvrđave u Buni 1849. godine. Hram je obnovljen u periodu 1851. – 1853. godine prema planu arhitekta Gustava Šaibe. Savremeni oblik crkva je dobila tokom poslednje obnove izvršene u periodu 1902. – 1905. godine prema planovima drugog peštanskog arhitekta i graditelja Mihajla Harminca. Prvi ikonostas, koji je u vreme obnove izradio slikar Jovan Klajić, zamjenjen je novim koji je slikao Paja Jovanović, jedan od njavećih srpskih slikara, predstavnik akademskog realizma. Zidne slike je uradio Stevan Aleksić, takođe jedan od najznačajnijih srpskih slikara s kraja 19. i s početka 20. veka. Unutrašnjost crkve je ukrasena vitražima, što doprinosi opštem ukusu raskoši i koji svedoči o bogatstvu zajednice koja je gradila saborni hram.

NAŠE ZDRAVLJE

VREDNOST LIMUNA

Limun je nadaleko poznat po svojim zdravstvenim dobrobitima. Bogat je magnezijem, vlaknima, enzimima, kalijem, kalcijem, antioksidansima, želozom i vitaminima C i B. Osim toga, poznat je i kao pomoć pri mršavljenju, za jačanje imuniteta, te po svojim antivirusnim i antibakterijskim svojstvima. Nemojte oklevati: započnite dan s čašom tople vode s limunom. Ova jednostavna rutina će učiniti čuda za vaše zdravlje.

Recept:

Sve što trebate učiniti je stisnuti $\frac{1}{2}$ svežeg limuna u čaši mlake ili tople vode (ne vruće). To bi trebala biti prva stvar koju učinite ujutro, pre nego što jedete ili vežbate.

1. Čisti vaš sistem i deluje diuretično

Budući da je antiseptik i kiseo, limunov sok ima sposobnost da očisti celi sistem, isprati sve štetne hemikalije i toksine. Kako povećava mokrenje, potiče izbacivanje toksina i pomaže u normalnom radu probavnog sistema. Osim toga, limunova voda pomaže u povećanju proizvodnje enzima koji potiču detoksikacijsku funkciju jetre.

2. Čisti kožu

Prema mnogim istraživanjima, limun sadrži antioksidanse koji pomažu da se nadoknade odumrlje stanice kože. Oni, takođe, leče mrlje na koži i bore se protiv slobodnih radikala koji bi mogli našteti koži. Konačno, pomaže u borbi protiv bakterija koje uzrokuju akne, revitalizira oštećenu kožu, usporava proces starenja, što održava mladenački i sjajni izgled kože.

3. Potiče imunološki sistem

Dobro je poznata činjenica da je limun jedan od najboljih izvora vitamina C. Kao rezultat toga, povećava imunološki sistem otpora bolestima i pomaže u borbi protiv obične prehlade. Bogat je kalijem i mineralima koji pomažu u kontroli nivoa krvnog pritiska.

Zahvaljujući visokom sadržaju vitamina C ili askorbinske kiseline - deluje protuupalno. To je jako važno, jer pomaže u lečenju raznih respiratornih problema i smanjuje napade astme.

Uz sve to, limun sadrži saponin, fitohemikaliju koja deluje kao snažan antibakterijski agens i pomaže u sprečavanju prehlade i gripe.

4. Osnažuje mozak

Kao što je već spomenuto, limun je bogat magnezijom i kalijem zbog čega je izvrsna namirnica za mozak i cijeli živčani sustav. Može pojačati nivo energije i poboljšati vaše raspoloženje, jer se bori protiv stresa i depresije. To vam pomaže da se skoncentrišete, što je razlog zašto se studentima i osobama sa stresnim poslom preporučuje da konzumiraju vodu s limunom.

5. Potiče bolju probavu

Limunov sok proizvodi limunsку kiselinu koja je dobra za celi probavni sistem i pomaže pri pojavi grčeva i bolova u trbuhi. Konačno, limunova voda čisti jetru i tako, potiče više proizvodnje žući. Žuč je kiselina koja je bitna za dobru probavu. Ublažava i probavne smetnje kao što su podrigivanje, nadutost i žgaravica.

6. Sudionik u borbi protiv raka

Pre svega, limun je bogat antioksidansima koji usporavaju proces starenja, čime se smanjuje rizik od pojave stanica raka. Povrh toga, dobro neutralizira kiselinu što sprečava kiseli okoliš u kojem stanice raka rastu i množe se.

7. Osvežava dah

Limun je agrum koji daje svež miris. Ublažava simptome gingivitisa i zubobolje.

8. Energizira i poboljšava vaše raspoloženje

Dobro je poznata činjenica da vitamin C poboljšava dobro raspoloženje. Kako je limun bogat vitaminom C i važnim mikronutrijentima, on ima sposobnost umanjiti umor, depresiju, stres, anksioznost i pomaže da naše raspoloženje bude pozitivno.

KORISNIČKI KUTAK

SVEPRISUTNOST

I, onda kada boli, jako boli,
I kada se srce od radosti i milja topi,
Ja znam, Ti si tu.
I, onda kada jedino suza utehu pruža,
I kada mi se obraz zarumeni kao crvena ruža,
Ja znam, Ti si tu.
I, juče, danas, i možda sutra,
Sve moje što bilo je, prošli dani,
I neizvesna jutra, si Ti.
I, moja svetlost duboka u meni,
Što zrake pruža da se ovremenim, i
Teži da se stopi s Tvorcem u večnosti,
Ja znam, sve si to Ti!

Jagoda Stanojčić

PREDVEČERJE ŽIVOTA MOG

... Kada sam bila mlada i puna nada, srećna, tužna, vesela i zabrinuta, volela sam predvečerja. U njima se naziru oblici, siluete koje se ne raspoznuju. „Vidljive“ su bile u meni samoj. Tu sam ih, tek, jasno prepoznavala. Osećanja su treperila: lepa, srećna, tužna i bolna. Bilo je uspona i padova, katkad u tami, ponekad u svetlosti, bljesku. Volela sam sumrak. Sumrak i ja, sami, a u meni svi. Svi snovi, sve želje i razočarenja, očekivanja i nade, moje juče, moje danas, bez mog sutra. Često se to sutra, u sumraku, nije naziralo, a ja sam htela, želeta da ga ima, da dođe to sutra – moje sutra!

Želeta sam i da ga potražim, da mu krenem u susret i prigrlim ga. Dugo je bilo to moje čekanje! Sedela sam sama u večernjim satima, u polutami, jer tada je sve lepše i manje bolno.

Volela sam nešto nestvarno, zamišljala da to „nešto“, ipak, negde postoji i čeka me. Ide život, godine se nižu, a ja na istom. Ponekad, čak, sa zla na gore. Posustala, skoro da vidim kraj puta. Usporavam hod kako bih duže hodala prema kraju jer očekujem da vidim nešto, ili da nekog sretnem, pri kraju... Možda nekog ko će me zadržati da ne žurim toliko kraju u kojem ničeg nema. Ako sretnem nekog... možda... možda poželim da neki korak i unazad napravim, da bi više preda mnom svetla ostalo, uz nadu da nije varka, prevara, već duša srodnja koja želi isto što i ja.

I, gle čuda!!!

U sumraku nazirem dva topla oka, mio osmeh, pomalo stidljiv, uzdržan. Molim malo milosti; da mi pruži ruke koje će me grliti, čuvati i biti oslonac u predvečerje, kad nema dovoljno svetlosti. Molim za malo duše, za malo sreće, jer mi se još hoće i sunca, i cveća...

Osetih sreću kad usne se spojiše! Kao da brže prodisah! Sve dobi čarobnu boju i sve posta lepše.

Lepo je ovo danas, ne žurim zbog onog sutra, ali bojam se... bojam da ga ne izgubim.

Hoću danas, danas uzimam svoj deo, deo mog životnog predvečerja.

Posle je kraj-dolazi noć....

**U Palanci, 15. maja 2008.
(u 24 časa)**

MR

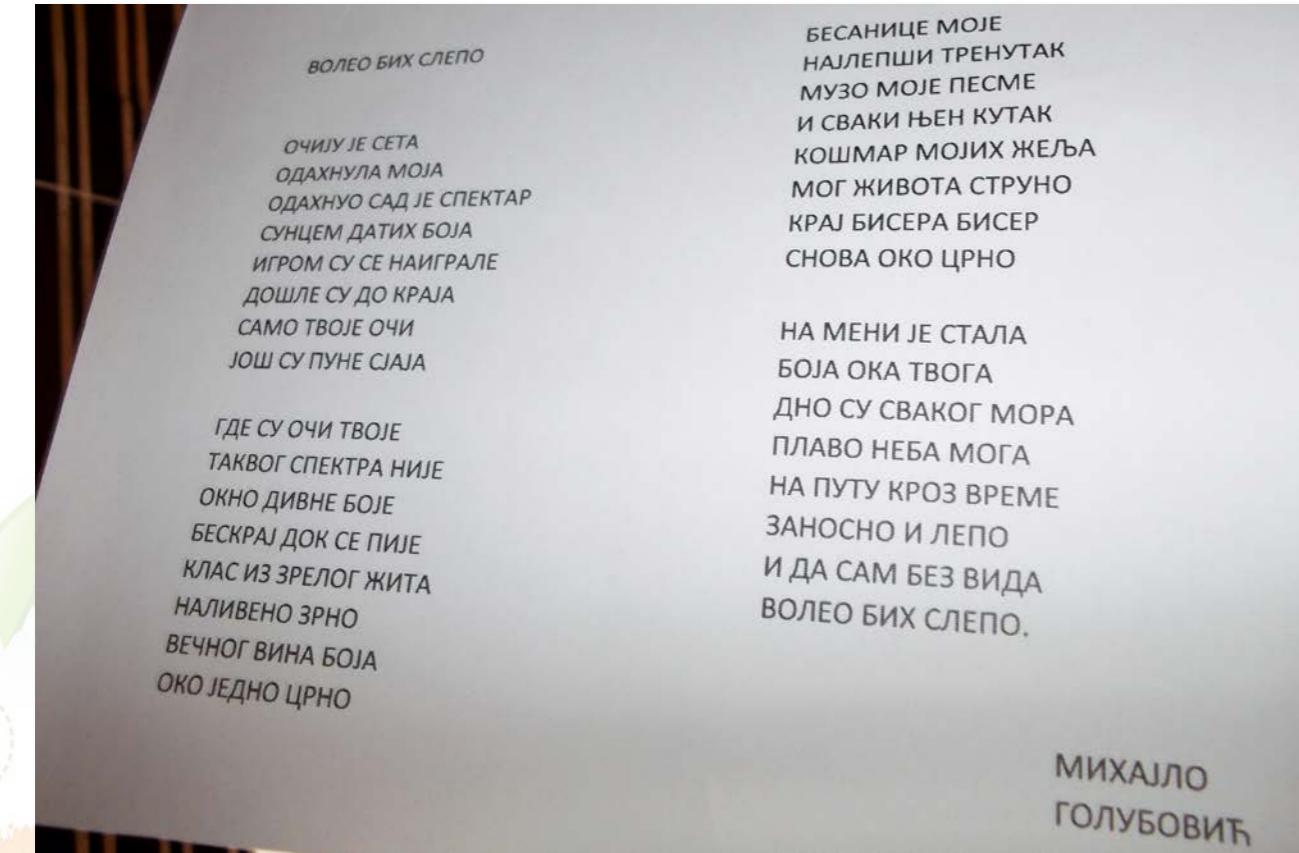
SEĆANJA

SKRIVAM SVOJA SEĆANJA U SUTONIMA
OD ZABORAVA. DOLAZIM NA OBALU
KAO U HRAM, DIŠEM SA VETROVIMA
ŠTO GONE TALASE. U NJIMA OCRTAVAM USPOMENE.
UZALUDNO JE TRAŽITI UTOPLJENE REČI LJUBAVI.

OKO MENE SAVILA SE DVA VREMENA.
DVA JADA ME STEŽU OKO NEKADAŠNJE
NEPOVRATNOG I SADAŠNJE, PRAZNOG SRCA.
ALI: ČIJE ME TO RUKE U SUMRAKU GRLE?
TO SU RUKE SEĆANJA NA ZAGRLJAJE TVOJE.

IMA NEŽNOSTI ŠTO JE KAO VEĆNOST
KOJU NI SMRT NE MOŽE MENJATI
IMA NEŽNOSTI KADA CVET SA NEBA
NA RUKE PADA, NEŽNOSTI ŠTO JE KAO
KRALJEVSKA RUŽA NA MESEČINI RASLA.

PRED OČIMA MI REKA BEŽI, STALNO ODLAZI
ALI OVDE OSTAJE, KAO VEĆNOST TRAJE.
NOĆ MI NA RAMENA SELA,
POD JEZIKOM KAMEN DRŽIM
DA NE POČNEM IZ SVEG GLASA DOZIVATI
GODINE PROŠLE, GODINE DAVNE.
UZALUD BI TO BILO:
UMRLO JE VREME NAŠE LJUBAVI.

Marcela Banić

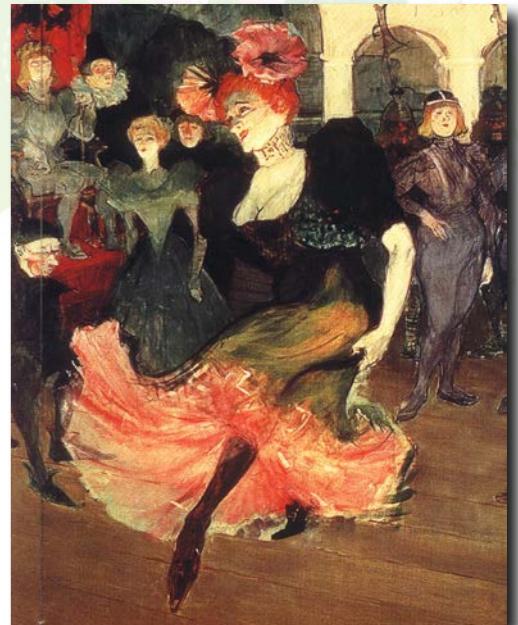
LIKOVNA AZBUKA

Pripremila: **Persida Malučko**

ANRI DE TULUZ LOTREK

(francuski slikar 1864. - 1901.) blistavog ali kreativnog života, pristalica Impresionista. Umesto boja kojima se jedno vreme bavio, prelazi na rad pastelom. Njegov fokus su slike sa hipodroma, ali kasnije najviše iz Pariskih bistroa i bordela. Tu u uglu ovih čudnih prostora posmatra ljudi u život brzim, kratkim i sigurnim potezima pastela. LOTREK se smatra jednog od osnivača pih plakata kao vrste šire obaveštajne slike.

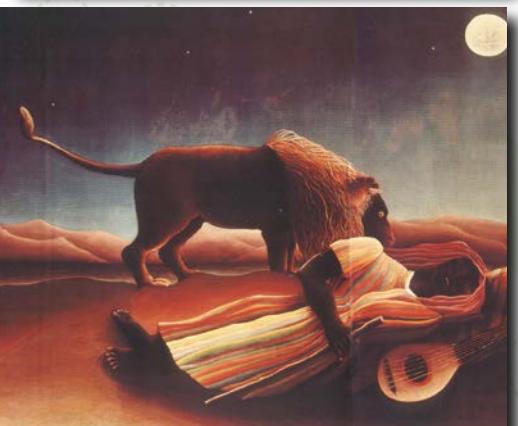
KAMIJ PISARO

(francuski slikar iz kasnije velike plejade Impresionista, 1830. - 1903.) ceo svoj vek ostao veran prirodi koja ga okružuje - buketi cveća, scene na ulicama i trgovima, seoski pejzaži, luka u Avru. Njegove boje su tople, širokog spektra i postaju čarobne u ljudskom oku. PISARO nam poručuje: "Srećan je onaj ko može videti lepotu u običnim stvarima, tamo gde drugi ne vide ništa! Sve je lepo, treba samo umeti gledati."

ANRI RUSO (CARINIK)

francuski slikar (1844-1910) slikar samouk, doživeo uz mukotrpan život uspon i priznanja ne odustajući od svoga puta. Zadržao je iskrenost i naivu deteta obogaćujući svoje slike bezbrojnim detaljima i ogromnim skladom boja. Jedno vreme je radio na trošarini u Parizu, otuda i nadimak CARINIK. Jako je na svojim slikama prikazivao daleke predele, prašume i životinje, on nije tamo nikada boravio. Pripadao je slikarskoj grupi "SALON NEZAVISNIH".

DRUGI PIŠU

Bračni par iz Kanade ostavio Institutu za majku i dete 750.000 evra

Dodelom priznanja donatorima, lekarima, sestrama, najboljim odeljenjima, najstarijim penzionisanim rukovodiocima i najmlađem doktoru na specijalizaciji, Institut za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić“ obeležio je 66 godina postojanja. Po broju pacijenata, zaposlenih i postelja ova dečja bolnica je najveća, ne samo u Srbiji, već i u jugoistočnoj Evropi. Jedinstveni su po Republičkom centru za planiranje porodice, a tu se leči i najviše mališana koji boluju od retkih bolesti, metaboličkih i genetičkih oboljenja.

Zahvaljujući donacijama, mnogi delovi instituta su ulepšani, a nabavljeni su i aparati za savremeno lečenje. Najviše novca ustanova je dobila sasvim neočekivano – bračni par Trifunović iz Kanade zaveštao je ovoj medicinskoj kući oko 750.000 evra. Njihov humani čin smatra se najvećom pojedinačnom donacijom nekoj zdravstvenoj ustanovi.

– Đuro i Ilinka Trifunović su bili Srbi iz sela Kosova, iz Dalmacije, a živeli su u Kanadi i imali su živinarsku farmu. Nisu imali dece i odlučili su da najveći deo nasledstva ostave nekoj dečjoj zdravstvenoj ustanovi u Beogradu. Njihova rođaka Jelica Radosavljević je predložila da donaciju dobije Institut i to je prihvaćeno – pojašnjava docent dr Radoje Simić, direktor Instituta za majku i dete u Beogradu. Za urgentnu pomoć mališanima Institut za majku i dete i Univerzitetska dečja klinika smenjuju se, pa imaju dežurstva svakog drugog dana. Nekada su medicinari u Institutu u toku dežurstava imali oko 50 dece, a sada se taj broj utrostručio.

– Najveći smo dom zdravlja u Srbiji, jer već u po podnevnim satima roditelji počinju da dovode decu. Najčešće su to, na sreću, bezazleni problemi koji bi mogli da se reši i u malom domu zdravlja. Posle 18 sati naše čekaonice liče na košnice. Nekada pregledi traju po nekoliko sati jer se čekaju rezultati krvne slike i raznih snimanja, pa se roditelji ljute što čekaju. Najčešće primedbe imamo upravo na čekanje u hitnoj službi i zakazivanje pregleda, ali na neke procedure treba sačekati i po šest meseci. Samo kroz dnevne bolnice prođe oko 4.000 pacijenata. Tendencija je da se pacijenti što manje zadržavaju u bolnicama i da se rade minimalno invazivne procedure. To su, na primer, operacije bez rezova koje radimo u kardiologiji ili primena specijalnog aparata za razbijanje kamena koji se koristi u urologiji, pa deca ne moraju da se operišu na klasičan način. Iz donacije porodice Trifunović kupili smo laser za ORL odeljenje i mi ga sad jedini imamo – ističe dr Simić i dodaje da je u bolnici proširen obim genetičkih analiza, a nabavljen je i aparat za snimanje dece koja pate od epilepsije.

Na redu je preuređenje Odeljenja kliničke patologije, koje nije renovirano od osnivanja. Ta služba ima patologe koje nema nijedna dečja ustanova u Srbiji i tu dolaze na preglede mali pacijenti iz raznih ustanova kako bi im se utvrdila vrsta bolesti, terapije, da li je neko oboljenje maligno ili benigno...

Institut u brojkama

200.000 od 220.000 ambulantnih pregleda godišnje

22.000 hospitalizovanih pacijenata

400 postelja

180 zaposlenih lekara

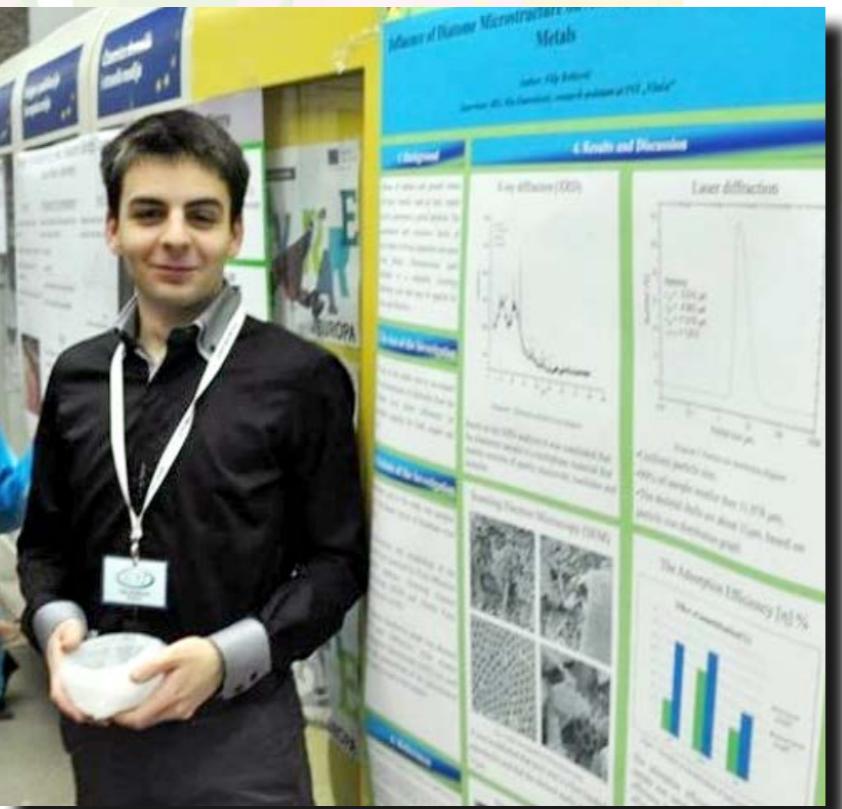
3 dnevne bolnice

Prestižna nagrada mladom Beograđaninu, Filipu Boškoviću

Talentovani student treće godine Biološkog fakulteta u Beogradu osvojio je prestižnu nagradu "Stephen Kuffler" koja je najveće priznanje koje mladi naučnici tih godina može da dobije.

U moru sumornih vesti, hronike i politike, lepa vest poput ove, morala bi da odjekne poput eksplozije. Nagrada "Stephen W. Kuffler" koju dodeljuje Mađarska akademija nauka, uz finansijsku podršku Evropske komisije, pripala je baš jednom studentu Beogradskog univerziteta, koji je do fantastičnih rezultata putem istraživanja došao bez ijednog jedinog uloženog dinara.

Zamolili su Filipa da objasni o čemu se tačno radi.

- Početna ideja nam je bila da izolujemo DNK za potrebe medicine i biologije, a kako bismo to uradili vratili smo se teorijskim korenima. Tokom rada smo shvatili da isti proces može da se iskoristi za stvaranje biosenzora, što može da bude od velike koristi u daljem razvoju nauke – kazao je Filip Bošković za "24 sata" što su preneli i drugi mediji.

Počeo je da se bavi ovom temom dok je još bio u srednjoj školi i bez ijednog uloženog dinara, koristeći opremu laboratorije Instituta za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo, postigao je toliko dobre rezultate da je komisija mesecima razgledala prijavljene radove i rešila baš njega da nagradi. Komisiju su, između ostalih, činila tri dobitnika Nobelove nagrade, profesori sa "Harvarda" i članovi Američke akademije nauka.

- Ovo je pre svega veliki podstrek, jer nagrada podrazumeva 800.000 forinti, ili oko 2.000 evra, a to je novac koji mora biti uložen u dalji razvoj projekta i time će se baviti narednih godinu dana. Ujedno je ovo i velika čast, jer je reč o zaista prestižnoj nagradi koja je za naš nivo nešto najbliže Nobelovoj nagradi - kaže mladi naučnik.

Filip planira da završi studije ovde, pa zatim upiše master, u inostranstvu, a na pitanje da li bi voleo da karijeru jednog dana nastavi u Srbiji odgovara potvrđeno.

- Stav ljudi u Srbiji je takav da svi kukaju kako nema para, a evo ja sam uspeo na osnovu istraživanja da dobijem dva patenta i postignem sve ovo bez uloženog novca. Dakle, može se, samo je potrebno da ljudi ulože trud i da imaju želju. Ipak, jedina stvar zbog koje možda ne bih ostajao ovde jeste generalno stav prema nauci - zaključuje Filip.

RECEPTI NAŠIH BAKA

KOVRLJAN

Potreban materijal:

300g belog kukuruznog brašna
90g kajmaka
3 jaja
80g svinjske masti
150g prevrelog domaćeg sira
300ml vode
2 kašice sode bikarbune
pola kašice soli

Priprema:

Posebno izmešati kukuruzno brašno, sodu i so. Mast rastopiti na umerenoj vatri. Jaja umutiti, pa im dodati 30g kajmaka, 1 kašiku rastopljene masti i izmravljeni sir. U posudu sa brašnom sipati vodu, i smesu sa jajima, pa sve lepo sjediniti. Sipati masu u podmazan i pobrašnjavljen pleh dimenzija približno 26cm i staviti u predhodno zagrejanu rernu an 200C da se peče 35-40 minuta. Pred kraj pečenja, izvaditi na trenutak iz rerne i iseći na kockice, pa preliti ostatkom svinjske masti i naneti ostatak kajmaka. Vratiti u rernu da se dopeče.

SLATKI ROLAT SA KOPRIVOM

Potreban materijal:

Kora
5 jaja
5 kašika šecera
5 kašika brašna

Fil

150g šecera
150g svežih kopriva
3 kašike hladne vode

Priprema:

Koprive obariti u vodi, procediti dobro i sitno naseckati. Umutiti jaja sa šećerom i na kraju lagano umešati brašno. Pleh dimenzija približno 40x30cm nauljiti i pobrašnjaviti, pa sipati pripremljenu masu. Peći u predhodno zagrejanoj rerni na 200C nekih 15 minuta, najbolje je proveriti čačkalicom da li je kora pečena. Pečenu koru odmah preručiti na vlažnu kuhinjsku salvetu i uviti u rolat. Kuvati šefer sa vodom nekih 10 minuta, a zatim dodati sitno iseckane koprive i sve lepo izmešati. Kuvati nekih 5 minuta. Skloniti sa vatre i ostaviti da se ohladi, a zatim premazati sa jedne strane rolata i ponovo uviti. Seći po želji.

ŠTA KORISTITI KOD NEVOLJNOG MOKRENJA?

**Sim
Bex**

® 021/422-560
47-24-580
Vojvode Bojovića 4
21000 Novi Sad
e-mail: simbex@eunet.rs

BESPLATNI INFO TELEFON
0800 322-560

